Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

►B

UREDBA SVETA (ES) št. 664/2009

z dne 7. julija 2009

o uvedbi postopka za pogajanja in sklenitev sporazumov med državami članicami in tretjimi državami o pristojnosti, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb in sklepov v zakonskih sporih, zadevah v zvezi s starševsko odgovornostjo in zadevah v zvezi s preživninskimi obveznostmi ter pravu, ki se uporablja v zadevah v zvezi s preživninskimi obveznostmi

(UL L 200, 31.7.2009, str. 46)

popravljena z:

►C1 Popravek, UL L 241, 17.9.2011, str. 35 (664/2009)

▼B

UREDBA SVETA (ES) št. 664/2009

z dne 7. julija 2009

o uvedbi postopka za pogajanja in sklenitev sporazumov med državami članicami in tretjimi državami o pristojnosti, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb in sklepov v zakonskih sporih, zadevah v zvezi s starševsko odgovornostjo in zadevah v zvezi s preživninskimi obveznostmi ter pravu, ki se uporablja v zadevah v zvezi s preživninskimi obveznostmi

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti členov 61(c), 65, 67(2) in 67(5) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ([1]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Naslov IV tretjega dela Pogodbe zagotavlja pravno podlago za sprejetje zakonodaje Skupnosti na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah.

(2) Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah med državami članicami in tretjimi državami se je običajno urejalo s sporazumi med državami članicami in tretjimi državami. Takšni sporazumi, ki so zelo številni, pogosto odražajo posebne vezi med državo članico in tretjo državo, in so namenjeni določitvi ustreznega pravnega okvira za zadovoljitev posebnih potreb zadevnih strani.

(3) Člen 307 Pogodbe zahteva, da države članice ustrezno ukrepajo, da bi odpravile nezdružljivosti med pravnim redom Skupnosti in mednarodnimi sporazumi, sklenjenimi med državami članicami in tretjimi državami. To lahko pomeni, da bodo potrebna ponovna pogajanja o takšnih sporazumih.

(4) Da se zagotovi ustrezen pravni okvir za zadovoljitev posebnih potreb določene države članice v njenih odnosih s tretjo državo lahko obstaja jasna potreba po sklenitvi novih sporazumov s tretjimi državami v zvezi s civilnopravnimi področji, ki spadajo v okvir naslova IV tretjega dela Pogodbe.

(5) Sodišče Evropskih skupnosti je v svojem mnenju 1/03 z dne 7. februarja 2006 o sklenitvi nove Luganske konvencije potrdilo, da je Skupnost pridobila izključno pristojnost za sklenitev mednarodnega sporazuma, kot je Luganska konvencija, s tretjimi državami o zadevah, ki vplivajo na pravila iz Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah ([2]) („Bruselj I“).

([1]) Mnenje z dne 7. maja 2009 (še ni objavljeno v Uradnem listu).
([2]) UL L 12, 16.1.2001, str. 1.

▼B

(6) V skladu s členom 300 Pogodbe je Skupnost pristojna za sklepanje sporazumov med Skupnostjo in tretjimi državami o zadevah, ki spadajo v izključno pristojnost Skupnosti.

(7) Člen 10 Pogodbe državam članicam nalaga, naj olajšujejo izpolnjevanje nalog Skupnosti in se vzdržijo vseh ukrepov, ki bi lahko ogrozili doseganje ciljev Pogodbe. Ta obveznost lojalnega sodelovanja je splošno veljavna in ni odvisna od tega, ali ima Skupnost izključno pristojnost.

(8) Za sporazume s tretjimi državami o določenih civilnopravnih zadevah, ki spadajo v izključno pristojnost Skupnosti, bi bilo treba uvesti skladen in pregleden postopek, s katerim bi se državam članicam dovolilo, da spremenijo obstoječ sporazum ali se pogajajo o in sklenejo nov sporazum, zlasti kadar Skupnost sama ni izrazila namere, da bo izvajala svojo zunanjo pristojnost za sklenitev sporazuma na podlagi obstoječega ali načrtovanega pogajalskega mandata. Ta postopek ne bi smel posegati v izključno pristojnost Skupnosti in določbe členov 300 in 307 Pogodbe. Šteti bi ga bilo treba kot izjemen ukrep in imeti bi moral omejeno področje uporabe in omejeno trajanje.

(9) Ta uredba se ne bi smela uporabljati, če je Skupnost z zadevno tretjo državo že sklenila sporazum o isti zadevi. Za dva sporazuma bi moralo veljati, da obravnavata isto zadevo le, če in kolikor vsebinsko urejata ista posebna pravna vprašanja. Določbe, ki zgolj navajajo splošno namero za sodelovanje v zvezi s takšnimi vprašanji, se ne bi smele obravnavati kot določbe, ki se nanašajo na isto zadevo.

(10) Uredba bi morala zajeti nekatere regionalne sporazume, na katere se sklicujejo veljavni pravni akti Skupnosti.

(11) Da bi zagotovili, da sporazum, ki ga načrtuje država članica, ne povzroči neučinkovitosti prava Skupnosti in ne ogrozi pravilnega delovanja sistema, vzpostavljenega s tem pravom, ali ne ogrozi zunanje politike Skupnosti, kot jo je določila Skupnost, bi morala zadevna država članica o svojih namerah uradno obvestiti Komisijo, da bi pridobila dovoljenje za začetek ali nadaljevanje formalnih pogajanj o sporazumu, kakor tudi za sklenitev sporazuma. Takšno uradno obvestilo bi bilo treba podati v pismu ali v elektronski obliki. Vsebovati bi moralo vse ustrezne informacije in dokumentacijo, na podlagi katerih bi lahko Komisija ocenila pričakovani učinek izida pogajanj na pravo Skupnosti.

(12) Treba bi bilo oceniti, ali obstaja zadosten interes Skupnosti za sklenitev dvostranskega sporazuma med Skupnostjo in zadevno tretjo državo ali, kjer je to ustrezno, za nadomestitev obstoječega dvostranskega sporazuma med državo članico in tretjo državo s sporazumom Skupnosti. Zato bi bilo treba vse države članice obvestiti o vsakem uradnem obvestilu, ki ga Komisija prejme v

▼B

zvezi s sporazumom, ki ga načrtuje država članica, da bi jim omogočili, da izrazijo svoj interes, da se pridružijo pobudi države članice, ki je predložila uradno obvestilo. Če bi se na podlagi takšne izmenjave informacij pojavil zadosten interes Skupnosti, bi morala Komisija razmisliti o predlaganju pogajalskega mandata za sklenitev sporazuma med Skupnostjo in zadevno tretjo državo.

(13) Če Komisija od države članice zahteva dodatne informacije v zvezi s svojo oceno, ali naj se tej državi članici dovoli, da začne pogajanja s tretjo državo, takšna zahteva ne bi smela vplivati na rok, v katerem mora Komisija podati obrazloženo odločitev o prošnji te države članice.

(14) Komisija bi morala imeti pri dovoljenju za začetek formalnih pogajanj možnost, da po potrebi predlaga pogajalske smernice ali zahteva vključitev posebnih klavzul v načrtovani sporazum. V različnih fazah pogajanj bi bilo treba Komisijo v celoti obveščati o zadevah, ki spadajo v področje uporabe te uredbe in ji omogočiti, da se pogajanj v zvezi s temi zadevami udeleži kot opazovalka.

(15) V uradnem obvestilu, da nameravajo začeti pogajanja s tretjo državo, bi morala biti obveza držav članic glede seznanitve Komisije omejena na vidike, ki jih Komisija potrebuje za izvedbo ocene. Dovoljenje Komisije in vse morebitne pogajalske smernice ali zavrnitev s strani Komisije bi se morali nanašati le na zadeve, ki spadajo v področje uporabe te uredbe.

(16) Vse države članice bi morale biti obveščene o vseh uradnih obvestilih, ki jih prejme Komisija v zvezi z načrtovanimi sporazumi ali sporazumi, doseženimi s pogajanji, ter o vseh obrazloženih odločitvah, ki jih Komisija sprejme na podlagi te uredbe. Te informacije bi morale v celoti izpolnjevati morebitne zahteve glede zaupnosti.

(17) Evropski parlament, Svet in Komisija bi morali poskrbeti, da se vse informacije, opredeljene kot zaupne, obravnavajo v skladu z Uredbo (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije ([1]).

(18) Kadar Komisija na podlagi svoje ocene ne namerava odobriti začetka formalnih pogajanj ali sklenitve s pogajanji doseženega sporazuma, bi morala pred predložitvijo obrazložene odločitve podati mnenje zadevni državi članici. V primeru, da se odobritev sklenitve s pogajanji doseženega sporazuma zavrne, bi bilo treba mnenje predložiti tudi Evropskemu parlamentu in Svetu.

(19) Da se zagotovi, da s pogajanji doseženi sporazum ne ovira izvajanja zunanje politike Skupnosti na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih in gospodarskih zadevah, bi morala biti v primeru sklenitve naknadnega sporazuma z isto vsebino med

([1]) UL L 145, 31.5.2001, str. 43.

▼B

Skupnostjo ali Skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter isto tretjo državo na drugi strani v sporazum vključena bodisi določba o njegovi celotni ali delni odpovedi bodisi določba o neposredni nadomestitvi ustreznih določb sporazuma z določbami takšnega naknadnega sporazuma.

(20) V primerih, kadar je ob začetku veljavnosti te uredbe država članica že začela pogajanja o sporazumu s tretjo državo ali jih je že zaključila, vendar še ni izrazila soglasja k temu, da bi bila s sporazumom vezana, bi bilo treba sprejeti določbo o prehodnih ukrepih.

(21) Da bi zagotovili, da se pri uporabi te uredbe pridobi dovolj izkušenj, bi morala Komisija poročilo o takšnem izvajanju predložiti ne prej kot osem let po sprejetju te uredbe. V tem poročilu bi morala Komisija v okviru svojih pristojnosti potrditi začasno naravo te uredbe ali preučiti, ali bi bilo treba to uredbo nadomestiti z novo uredbo o isti zadevi oziroma ali naj bi vključevala tudi druge zadeve, ki spadajo v izključno pristojnost Skupnosti in jih urejajo drugi instrumenti Skupnosti.

(22) Če poročilo, ki ga predloži Komisija, potrdi začasno naravo te uredbe, bi morale imeti države članice po predložitvi poročila še vedno možnost, da Komisijo uradno obvestijo o potekajočih ali že napovedanih pogajanjih, da bi pridobile dovoljenje za začetek formalnih pogajanj.

(23) V skladu z načelom sorazmernosti iz člena 5 Pogodbe ta uredba ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje njenega cilja.

(24) V skladu s členom 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske, ki je priložen k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, sta Združeno kraljestvo in Irska podali uradno obvestilo, da želita sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe.

(25) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Danske, ki je priložen k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. Ta uredba določa postopek, v skladu s katerim se državi članici dovoli, da spremeni obstoječi sporazum ali se pogaja o in sklene nov sporazum s tretjo državo, ob upoštevanju pogojev, določenih v tej uredbi.

Ta postopek ne posega v pristojnosti Skupnosti in držav članic.

2. Ta uredba se uporablja za sporazume o zadevah, ki v celoti ali deloma spadajo v področje uporabe Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju

▼B

sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ([1]) in Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah ([2]), kolikor te zadeve spadajo v izključno pristojnost Skupnosti.

3. Ta uredba se ne uporablja, če je Skupnost z zadevno tretjo državo že sklenila sporazum o isti zadevi.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. Za namene te uredbe izraz „sporazum“ pomeni:

(a) dvostranski sporazum med državo članico in tretjo državo;

(b) regionalne sporazume iz točke (a) člena 59(2) Uredbe (ES) št. 2201/2003, brez poseganja v točko (c) člena 59(2) in člen 59(3) navedene uredbe, in iz člena 69(3) Uredbe (ES) št. 4/2009.

2. Vsako sklicevanje na državo članico ali na tretjo državo v tej uredbi se v zvezi z regionalnimi sporazumi iz točke (b) odstavka 1 razlaga kot sklicevanje na zadevne države članice ali zadevne tretje države.

Člen 3

Uradno obveščanje Komisije

1. Kadar namerava država članica začeti pogajanja za spremembo obstoječega sporazuma ali sklenitev novega sporazuma, ki spada v področje uporabe te uredbe, Komisijo o svoji nameri pisno uradno obvesti čim prej pred načrtovanim začetkom formalnih pogajanj.

2. Uradno obvestilo vsebuje izvod obstoječega sporazuma, osnutek sporazuma ali osnutek predloga ter vso drugo zadevno dokumentacijo, če je to potrebno. Država članica opiše vsebino pogajanj in opredeli vprašanja, ki bodo obravnavana v načrtovanem sporazumu, ali določbe obstoječega sporazuma, ki jih je treba spremeniti. Država članica lahko posreduje tudi vse druge dodatne informacije.

Člen 4

Ocena Komisije

1. Po prejemu uradnega obvestila iz člena 3 Komisija oceni, ali se država članica lahko začne formalno pogajati.

2. Pri navedeni oceni Komisija najprej preveri, ali je v naslednjih 24 mesecih posebej predviden ustrezen pogajalski mandat za sklenitev

([1]) UL L 338, 23.12.2003, str. 1.
([2]) UL L 7, 10.1.2009, str. 1.

▼B

sporazuma Skupnosti z zadevno tretjo državo. V nasprotnem primeru Komisija oceni, ali so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

(a) zadevna država članica je posredovala informacije, ki kažejo, da ima poseben interes za sklenitev sporazuma zaradi gospodarskih, geografskih, kulturnih, zgodovinskih, družbenih ali političnih vezi med državo članico in zadevno tretjo državo;

(b) informacije, ki jih posreduje država članica, kažejo, da načrtovani sporazum ne bo povzročil neučinkovitosti prava Skupnosti in ne bo ogrozil pravilnega delovanja sistema, vzpostavljenega s tem pravom, in

(c) načrtovani sporazum ne bi ogrozil dogovorjenih ciljev in namena zunanje politike Skupnosti, kot jo je določila Skupnost.

3. Če informacije, ki jih posreduje država članica, ne zadostujejo za namene ocene, lahko Komisija zahteva dodatne informacije.

Člen 5

Dovoljenje za začetek formalnih pogajanj

1. Če načrtovani sporazum izpolnjuje pogoje iz člena 4(2), Komisija v 90 dneh od prejema uradnega obvestila iz člena 3 poda obrazloženo odločitev o prošnji države članice z dovoljenjem, da začne formalna pogajanja o tem sporazumu.

Če je to potrebno, lahko Komisija predlaga pogajalske smernice in zahteva vključitev določenih klavzul v načrtovani sporazum.

2. Načrtovani sporazum vsebuje klavzulo, ki določa:

(a) popolno ali delno odpoved sporazuma v primeru, da bi bil med Skupnostjo ali Skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter isto tretjo državo na drugi strani kasneje sklenjen sporazum o isti zadevi, ali

(b) neposredno nadomestitev ustreznih določb sporazuma z določbami kasnejšega sporazuma, sklenjenega med Skupnostjo ali Skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter isto tretjo državo na drugi strani o isti zadevi.

Klavzulo iz točke (a) prvega pododstavka bi bilo treba oblikovati v skladu z naslednjim vzorcem: „(ime države članice/imena držav članic) v celoti ali delno odpoveduje(-o) ta sporazum, če in ko Evropska skupnost ali Evropska skupnost in njene države članice sklenejo Sporazum z (ime tretje države/imena tretjih držav) o istih civilnopravnih zadevah, kot jih ureja ta sporazum“.

Klavzulo iz točke (b) prvega pododstavka bi bilo treba oblikovati v skladu z naslednjim vzorcem: „Ta sporazum ali nekatere določbe tega sporazuma se prenehajo uporabljati na dan začetka veljavnosti sporazuma med Evropsko skupnostjo ali Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter (ime tretje države/imena tretjih držav) na drugi strani za zadeve, ki jih ureja novi sporazum“.

▼B

Člen 6

Zavrnitev dovoljenja za začetek formalnih pogajanj

1. Če Komisija na podlagi svoje ocene iz člena 4 ne namerava dovoliti začetka formalnih pogajanj o načrtovanem sporazumu, zadevni državi članici predloži mnenje v 90 dneh po prejemu uradnega obvestila iz člena 3.

2. Zadevna država članica lahko v 30 dneh po prejemu mnenja Komisije zahteva, da Komisija z njo začne razpravo, katere namen je poiskati rešitev.

3. Če zadevna država članica v roku iz odstavka 2 ne zaprosi Komisije za takšno razpravo, Komisija poda obrazloženo odločitev o prošnji države članice v 130 dneh po prejemu uradnega obvestila iz člena 3.

4. V primeru razprave iz odstavka 2, Komisija poda obrazloženo odločitev o prošnji države članice v 30 dneh po zaključku razprave.

Člen 7

Sodelovanje Komisije pri pogajanjih

Če gre za zadeve, ki spadajo v področje uporabe te uredbe, se Komisija lahko udeleži pogajanj med državo članico in tretjo državo kot opazovalka. Če Komisija kot opazovalka ni udeležena, se jo obvešča o napredku in rezultatih v različnih fazah pogajanj.

Člen 8

Dovoljenje za sklenitev sporazuma

1. Pred podpisom s pogajanji doseženega sporazuma zadevna država članica uradno obvesti Komisijo o izidu pogajanj in ji pošlje besedilo sporazuma.

2. Po prejemu tega uradnega obvestila Komisija oceni, ali s pogajanji doseženi sporazum:

(a) izpolnjuje pogoj iz točke (b) člena 4(2);

(b) izpolnjuje pogoj iz točke (c) člena 4(2), če so v zvezi s tem pogojem nastale nove in izredne okoliščine, in

(c) izpolnjuje zahtevo iz člena 5(2).

3. Če s pogajanji dosežen sporazum izpolnjuje pogoje in zahteve iz odstavka 2, Komisija v 90 dneh po prejemu uradnega obvestila iz odstavka 1 poda obrazloženo odločitev o prošnji države članice z dovoljenjem za sklenitev sporazuma.

Člen 9

Zavrnitev dovoljenja za sklenitev sporazuma

1. Če Komisija na podlagi svoje ocene iz člena 8(2) ne namerava dovoliti sklenitve s pogajanji doseženega sporazuma, zadevni državi

▼B

članici kakor tudi Evropskemu parlamentu in Svetu poda mnenje v 90 dneh po prejemu uradnega obvestila iz člena 8(1).

2. Zadevna država članica lahko v 30 dneh po prejemu mnenja Komisije zahteva, da Komisija z njo začne razpravo, katere namen je poiskati rešitev.

3. Če zadevna država članica ne zaprosi Komisije za takšno razpravo v roku iz odstavka 2, Komisija poda obrazloženo odločitev o prošnji države članice v 130 dneh po prejemu uradnega obvestila iz člena 8(1).

4. V primeru razprave iz odstavka 2, Komisija poda obrazloženo odločitev o prošnji države članice v 30 dneh po zaključku razprave.

5. Komisija o svoji odločitvi uradno obvesti Evropski parlament in Svet v 30 dneh po sprejetju odločitve.

Člen 10

Zaupnost

Pri posredovanju informacij Komisiji v skladu s členi 3, 4(3) in 8 lahko država članica sporoči, ali je treba katero koli informacijo obravnavati kot zaupno in ali se lahko jo posreduje drugim državam članicam.

Člen 11

Posredovanje informacij državam članicam

Komisija ob spoštovanju zahtev glede zaupnosti državam članicam pošlje uradna obvestila, ki jih prejme v skladu s členoma 3 in 8, po potrebi pa tudi spremne dokumente ter vse svoje obrazložene odločitve na podlagi členov 5, 6, 8 in 9.

Člen 12

Prehodne določbe

1. Če je ob začetku veljavnosti te uredbe država članica že začela postopek pogajanj o sporazumu s tretjo državo, se uporabljajo členi 3 do 11.

Če je to mogoče glede na fazo pogajanj, lahko Komisija predlaga pogajalske smernice ali zahteva vključitev določenih klavzul, kakor je navedeno v drugem pododstavku člena 5(1) in členu 5(2).

▼C1

2. Če je ob začetku veljavnosti te uredbe država članica že zaključila pogajanja, vendar še ni sklenila sporazuma, se uporabljajo člen 3, člen 8(2) in (3) in člen 9.

▼B

Člen 13

Pregled

1. Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži poročilo o uporabi te uredbe ne prej kot 7. julija 2017.

▼B

2. To poročilo

(a) potrdi, da je primerno, da ta uredba preneha veljati na dan, določen v skladu s členom 14(1), ali

(b) priporoči, da se od navedenega datuma ta uredba nadomesti z novo uredbo.

3. Če je v tem poročilu priporočeno, da se Uredba v skladu s točko (b) odstavka 2 nadomesti, se mu priloži ustrezen zakonodajni predlog.

Člen 14

Prenehanje veljavnosti

1. Ta uredba preneha veljati tri leta po tem, ko Komisija predloži poročilo iz člena 13.

Obdobje treh let iz prvega pododstavka začne teči prvi dan meseca po predložitvi poročila Evropskemu parlamentu ali Svetu; upošteva se kasnejša predložitev.

2. Ne glede na prenehanje veljavnosti te uredbe na datum, določen v skladu z odstavkom 1, se pogajanja, ki takrat še vedno potekajo in v katerih je udeležena država članica na podlagi te uredbe, lahko nadaljujejo in zaključijo v skladu s to uredbo.

Člen 15

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti.